

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління інноваційним розвитком підприємства»

2021 – 2022 н.р.

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 073 Менеджмент
Освітня програма – Менеджмент інноваційної діяльності
Загальний обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС.
Статус дисципліни – вибіркова.

Інститут (факультет) – навчально-науковий інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій.

Кафедра – економіки та менеджменту.

Курс – 1; **семестр** – 2; **вид підсумкового контролю** – залік.

Мова навчання – українська.

Види занять: лекції, практичні.

Методи навчання: дослідницький метод, евристичний метод, інтерактивні методи, метод інформаційно-комунікативних технологій, кейс-метод, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, аналітико-синтетичний метод, метод e-learning

Форми навчання: денна (дистанційна)

Лінк на дисципліну: <https://dspu.edu.ua/ifmeit/navch-zab/051-cybernetics/>

Розподіл годин за видами робіт

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни: год. / кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	1	II	150/5	50	26	–	24	–	100	–	+	–
Денна*	2	III	150/5	50	26	–	24	–	100	–	+	–

2. Викладач: канд. екон. наук, доц. Павло Скотний,
e-mail: skotnyy@ukr.net, тел. 050 317 48 83

3. Характеристика навчальної дисципліни

Мета навчання: формування у майбутніх фахівців знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку економічних систем, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних маркетингових рішень з розвитку економіки на інноваційних засадах.

Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Управління інноваційним розвитком підприємства» студент повинен:

знати: сутність інновацій; інноваційної діяльності, процесів, політики, проекту; сучасні організаційні форми здійснення інноваційної та інвестиційної діяльності, їх основні етапи та принципи ефективної взаємодії учасників; методичні положення та інструментарій оцінювання інноваційного розвитку національних економік, підприємств; світовий досвід державної підтримки інновацій, методи та моделі їх державного регулювання; стратегії виходу підприємств з кризового стану на основі впровадження інновацій; інструментарій залучення інвестицій в інновації та методичні засади оцінювання результативності

інвестування; особливості формування ринку наукових розробок та інноваційних ідей в Україні.

уміти: обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку з урахуванням потреб та особливостей національної економіки; збирати і систематизувати маркетингову інформацію для відбору цільових ринків, вимірювання і прогнозування попиту, позиціонування інноваційного товару; оцінювати стан, динаміку, ефективність використання інноваційного потенціалу підприємства та обґрунтовувати пріоритетні напрямки його нарощення; розробляти та обґрунтовувати управлінські рішення щодо забезпечення ефективності інноваційного розвитку суб'єктів господарювання; ідентифікувати та оцінювати ризики інноваційної діяльності, а також контролювати їхній рівень засобами ризик-менеджменту; економічно обґрунтовувати вибір способу охорони прав інтелектуальної власності підприємства.

Компетентності (як можна користуватися набутими знаннями та вміннями) .

Загальні компетентності:

- ✓ *Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;*
- ✓ *Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);*
- ✓ *Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;*

Фахові компетентності:

- ✓ *Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;*
- ✓ *Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;*
- ✓ *Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;*
- ✓ *Здатність до управління організацією та її розвитком*
- ✓ *Здатність здійснювати координацію інноваційної діяльності суб'єктів господарювання та їх підрозділів;*
- ✓ *Здатність до управління інноваційними проєктами та проведення їх експертизи;*
- ✓ *Здатність до розробки програм та стратегій інноваційного розвитку;*
- ✓ *Здатність використовувати інструментарій інноваційного маркетингу в процесі прийняття управлінських рішень;*
- ✓ *Здатність управляти інноваційними процесами на підприємствах з дотриманням норм соціальної та екологічної безпеки.*

Програмні результати навчання:

- ✓ *Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;*
- ✓ *Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;*
- ✓ *Проектувати ефективні системи управління організаціями;*
- ✓ *Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;*
- ✓ *Вміти застосовувати механізми управління інноваціями на сучасних підприємствах;*
- ✓ *Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);*
- ✓ *Вміти використовувати сучасні системи контролю за процесами впровадження інноваційного продукту, з дотриманням національних та міжнародних стандартів якості, норм законодавства;*
- ✓ *Вміти формувати інноваційну політику підприємства, визначати методи її реалізації, прогнозувати комерційний потенціал продуктів і розробок.*

Пререквізити дисципліни. За навчальним планом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти 90 кредитів ЄКТС дисципліна «Управління

інноваційним розвитком підприємства» вивчається після таких дисциплін: «Менеджмент організацій», «Інноваційний менеджмент», «Корпоративне управління»

За навчальним планом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти 120 кредитів ЄКТС дисципліна «Управління інноваційним розвитком підприємства» вивчається після таких дисциплін: «Комунікативні процеси в управлінській діяльності», «Економічна теорія», «Операційний менеджмент», «Стратегічне управління», «Логістика», «Маркетинг», «Менеджмент організацій», «Інноваційний менеджмент», «Корпоративне управління».

4. Програма дисципліни.

Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку.

Циклічні закономірності в економіці. Теорії циклічного економічного розвитку. Циклічність інноваційного розвитку. Інноваційні кластери і економічний розвиток. Вплив технологічних укладів на економічний розвиток.

Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку.

Інновації: економічна суть, класифікація, типи. Сутність інноваційної діяльності. Інноваційний продукт і інноваційна продукція. Інноваційний розвиток підприємства: сутність, напрями, принципи.

Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.

Сутність і класифікація напрямків інноваційного розвитку підприємств. Схема вибору напрямків інноваційного розвитку. Управління вибором напрямків і варіантів інноваційного розвитку підприємства. Способи вимірювання рівня інноваційного розвитку підприємства. Інформаційна база для оцінки рівня інноваційного розвитку підприємства.

Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.

Сутність інноваційної інфраструктури. Інфраструктура ринку інновацій та його складові. Особливості формування вітчизняної інноваційної інфраструктури. Комерціалізація та форми передачі технологій на ринку інновацій. Специфіка придбання ліцензій на інноваційну продукцію.

Тема 5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.

Сутність інформаційно-комунікаційних технологій у контексті інноваційного розвитку. Глобалізація інноваційного розвитку та інформаційні комунікації. Оцінка інформаційно-комунікаційних технологій у контексті розвитку інноваційної економіки. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій.

Тема 6. Державна підтримка інноваційного підприємництва.

Мета і принципи державного регулювання інноваційної діяльності. Форми і методи державного регулювання інноваційної діяльності. Інституційне забезпечення підтримки інноваційної діяльності в Україні.

Тема 7. Національні інноваційні системи.

Складові національної інноваційної системи та рівень їх розвитку в Україні. Структура національної інноваційної системи. Передумови і проблеми створення національної інноваційної системи в Україні. Зарубіжний досвід формування національних інноваційних систем.

Тема 8. Маркетинг інновацій.

Сутність і класифікація маркетингових інновацій. Особливості основних функцій маркетингу інноваційної продукції. Формування інструментарію маркетингу інновацій на основі функціональних послідовностей інноваційного процесу. Управління торговою маркою та аналіз франчайзингової форми використання бренда в контексті інноваційного

маркетингу. Формування критеріальної бази для оцінки альтернатив маркетингових інноваційних рішень.

Тема 9. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.

Стратегічний інноваційний розвиток підприємства. Етапи інноваційної стратегії підприємства. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства. Проектне управління інноваціями на підприємстві. Фінансово-економічні критерії ефективності інвестиційних проектів.

Тема 10. Інноваційний потенціал підприємства.

Сутність інноваційного потенціалу підприємства. Елементи інноваційного потенціалу підприємства. Інноваційний потенціал та інноваційна активність. Оцінювання інноваційного потенціалу підприємства. Методика комплексного оцінювання інноваційного потенціалу.

Тема 11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Система механізмів інвестування. Механізми мобілізації власних коштів. Механізми мобілізації позикових коштів. Механізми мобілізації залучених коштів. Формування та оптимізація складу інвестицій для фінансування інновацій.

Тема 12. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.

Суть ризиків та особливості їх прояву в інноваційній діяльності підприємств. Чинники формування ризиків в інноваційній діяльності підприємства. Методи аналізу ризику при оцінюванні доцільності інноваційних проектів.

Тематика практичних занять

1. Інновації та циклічність економічного розвитку.
2. Ключові поняття інноваційного розвитку.
3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування.
4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку.
5. Глобальні науково-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері.
6. Державна підтримка інноваційного підприємництва.
7. Національні інноваційні системи.
8. Маркетинг інновацій.
9. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємства.
10. Інноваційний потенціал підприємства.
11. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства.
12. Ризики в інноваційній діяльності та управління ними.

Індивідуальне завдання (далі ІЗ) необхідне для систематизації, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни «Управління інноваційним розвитком підприємства». ІЗ дозволяє студентам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень, пов'язаних з темою ІЗ.

ІЗ студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Вимоги до оформлення ІЗ. Обсяг індивідуального завдання включає від 5 до 12 сторінок друкованого тексту. Рекомендований міжрядковий інтервал 1,5 (до тридцяти рядків на сторінці), шрифт – Times New Roman 14. Структура індивідуального завдання складається зі вступу, результатів дослідження, висновків, списку використаних джерел.

Захист індивідуального завдання повинен відбутися не пізніше останнього тижня теоретичного навчання у присутності студентів даної навчальної групи та викладачів дисципліни (лектора, асистента) у позааудиторний час. Усі присутні можуть задавати питання автору, виступати з приводу захисту. Для захисту індивідуального завдання студентові надається до 5 хвилин.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Становлення та розвиток венчурного підприємництва в країнах Заходу.
2. Зовнішні та внутрішні джерела інформації для інноваційного проєкту.
3. Позабюджетні форми підтримки (фінансування) інноваційної діяльності.
4. Методи фінансування інноваційної діяльності в зарубіжних країнах.
5. Методика оцінки джерел фінансування інноваційних проєктів.
6. Оцінка ефективності інвестицій в інноваційний проєкт.
7. Показники, які використовують для оцінки ефективності інновацій.
8. Методика визначення рівня ризику інноваційного проєкту.
9. Труднощі, які пов'язані з комерціалізацією результатів інноваційної діяльності.
10. Досвід розвинутих країн у комерціалізації результатів інноваційної діяльності.
11. Особливості технологічних парків Японії та Китаю.
12. Досвід функціонування науково-технологічних парків в країнах Європи.
13. Організаційні форми інноваційного підприємництва в Україні.
14. Організаційні форми інноваційного розвитку.
15. Комерціалізація нововведень та інноваційний продукт.
16. Використання засобів маркетингу в інноваційному менеджменті.
17. Кон'юнктура ринку й аналіз попиту на інноваційний продукт.
18. Особливості збору та обробки інформації для інноваційних проєктів.
19. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності.
20. Роль і вплив інтелектуального капіталу в сучасній економіці.
21. Методи оцінки об'єктів інтелектуальної власності.
22. Удосконалення процесів передачі об'єктів інтелектуальної власності.
23. Комерціалізація науково-технічних розробок в університеті.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента з дисципліни у вигляді завдань містить: опрацювання теоретичного матеріалу; виконання завдань згідно з переліком компетенцій, що формуються у межах кожної теми навчальної програми; підготовку до самостійної роботи, підготовку до семестрового заліку.

Перелік питань для самостійного опрацювання:

1. Інноваційні кластери і економічний розвиток.
2. Інноваційний продукт і інноваційна продукція.
3. Способи вимірювання рівня розвитку інноваційного розвитку підприємства.
4. Специфіка придбання ліцензій на інноваційну продукцію.
5. Проблеми інформаційного забезпечення інновацій.
6. Зарубіжний досвід формування національних інноваційних систем.
7. Формування критеріальної бази для оцінки альтернатив маркетингових інноваційних рішень.
8. Фінансово-економічні критерії ефективності інвестиційних проєктів.
9. Методика комплексного оцінювання інноваційного потенціалу.
10. Формування та оптимізація складу інвестицій для фінансування інновацій.

5. Місце проведення занять (локація).

Згідно з розкладом в аудиторії по вул. Стрийська 3, під час дистанційної навчання платформа Zoom: 712 5444 9349, код: 6AQ3uq

6. Інформація про консультації. Не передбачено навчальним навантаженням.

7. Система оцінювання.

Засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни перевіряється усним опитуванням, контрольними роботами, виконанням індивідуального завдання, співбесідою з лектором та заліком.

Розподіл 100 балів між видами робіт:

Форма контролю	Кількість балів
Письмові контрольні роботи	30 (2×15)
Усні відповіді	30
Індивідуальне завдання	20
Самостійна робота	10 (2*5)
Співбесіда з лектором	10
Всього балів	100

Оцінювання усних відповідей студентів на практичних заняттях здійснюється за накопичувальною бальною системою. Студент може отримати максимально 30 балів за шість усних відповідей на практичних заняттях, кожна з яких оцінюється у 0, 1, 2, 3, 4 або 5 балів.

Письмові контрольні роботи проводяться після вивчення студентами завершеного за змістом обсягу навчального матеріалу та передбачають виконання аналітичних, тестових та ситуаційних завдань з дисципліни.

Захист індивідуального завдання відбувається за два тижні до завершення семестру у позааудиторний час. Критерії оцінювання індивідуального завдання: повнота розкриття теми – 10 балів, рівень самостійності роботи – 3 бали, якість мовного оформлення, якість бібліографічного опису, наявність посилань на список літератури у тексті роботи – 2 бали, захист індивідуального завдання – 5 балів.

Самостійна робота – опрацьоване питання із запропонованого переліку – оцінюється у 5 балів: розкриття питання повною мірою – 3 бали, вміння робити узагальнення та висновки – 2 бали. Щоб отримати 10 балів (максимально), потрібно опрацювати 2 питання.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру за наперед оголошеним розкладом.

Дисципліна вивчається один семестр і формою підсумкового контролю є залік.

Сумарна кількість балів з дисципліни визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Залік за талоном №2 і перед комісією проводиться в письмовій формі і оцінюється за стобальною шкалою. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

9. Політика дисципліни (система вимог до здобувача освіти). Політика дисципліни ґрунтується на дотриманні принципів академічної доброчесності, зокрема недопущенні академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Студент повинен дотримуватися вимог «Кодексу академічної доброчесності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>) та «Антикорупційної програми Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (<http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/antikorupc.-programa-ddpu.pdf>).

Студент має виконати усі види навчальної роботи, передбачені робочою навчальною програмою. Пропущене практичне заняття студент має відпрацювати у вигляді виконання завдань з теми.

10. Рекомендована література та інформаційні ресурси (основна та додаткова література, інтернет-ресурси).

Основна література:

1. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.

2. Войтко С. В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0 : підручник для здобувачів ступеня магістра за технічними спеціальностями; Міністерство освіти і науки України, Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 199 с.

3. Гордієнко В. О. Управління інноваційними проектами і програмами: навчальний посібник; Міністерство освіти і науки України, Університет митної справи та фінансів. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 115 с.

4. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І. І. Управління інноваційними проектами: навч. посібник/ Уклад.: Н. Н. Пойда-Носик, І. І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.

5. Федішин І. Б. Управління інноваційними проектами (опорний конспект лекцій для студентів спеціальностей 8.03060102 «Менеджмент інноваційної діяльності», 8.18010012 «Управління інноваційною діяльністю» усіх форм навчання) / І. Б. Федішин. – Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. 151 с.

Додаткова література:

1. Kazimierz W. Krupa, Paweł Skotny, Aleksander Kasprzyk. Dylematy, determinanty, rozwiązania vibratory management. PRACE NAUKOWO-DYDAKTYCZNE KARPACKIEJ PAŃSTWOWEJ UCZELNI W KROŚNIE. WSPÓLCZESNE ORGANIZACJE ZARZĄDZANIE – INNOWACJE – ROZWÓJ. Karpacka Państwowa Uczelnia w Krośnie. 2021. Zeszyt 79. p. 9-18.

2. Krupa Kazimierz, Krupa Wojceh, Paweł Skotnyy Globalny indeks innowacyjności / Kazimierz Krupa, Krupa W., Paweł Skotnyy. *Pedagogiczne aspekty zarządzania organizacją* / red. Mirosław K. Szpakowski, Ewelina Dąbek. Zamość, 2014. T.2. S. 41 – 51.

3. Paweł Skotnyy, Kazimierz W. Krupa. Innowacyjność I jej raporty (wybrane koncepcje I aspekty). *Zeszyty naukowe*. Podkarpacka szkoła wyższaim. bl. ks. Władysława Findysza w Jasle. Zeszyt 13. Jasło, 2016. S. 230 –241.

4. Карпов, В. А. Проектний аналіз : навчальний посібник / Н. Й. Басюркіна, С.А. Горбаченко, Карпов В. А., Р. І. Шевченко-Перепьолкіна ; за редакцією В. А. Карпова ; Міністерство освіти і науки України; Одеський національний економічний університет. Київ : Кондор, 2019. 320 с.

5. Краус Н. М. Інноваційна економіка в глобалізованому світі: інституціональний базис формування та траєкторія розвитку: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп, 2019. 492 с.

6. Кривов'язюк І. В. Економіка інноваційного підприємства [текст]: навчальний посібник.– Видання друге, доповнене та перероблене. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 344 с. URL: <https://oldiplus.ua/downloads/349.pdf>

7. Мохонько Г. А., Гук О. В. Управління проектами: Навчально-методичний комплекс до вивчення дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент» освітніх програм: «Менеджмент і бізнес – адміністрування», «Менеджмент міжнародного бізнесу». Електронні текстові дані (1 файл: 883,63 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 97 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29852>

8. Проектний аналіз: навчальний посібник / Н. Й. Басюркіна та ін.; за ред. Карпова В. А.. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 324 с.

9. Скотний П. В. Чи може знання бути товаром? (теоретико-методологічний аналіз) / Павло Скотний // Держава та регіони. – Серія: Економіка та підприємництво. – 2011. – № 4. – С. 27 – 30. (фахове видання) (стаття)

10. Старченко Г. В. Управління проектами: теорія та практика : [з використанням MS Excel та MS Project] : навч. посіб. для студентів екон. спец. ВНЗ. Чернівці : Брагинець О. В., 2018. 304 с.

11. Швець Л. П. Проектний аналіз : навчальний посібник / Швець Л. П., Пилипак О. В., Доберчак Н. І. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 643 с.

Інформаційні ресурси:

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського – режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

2. European Innovation Scoreboard 2020: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_20_1150

3. Guidelines for Managing Projects from the UK Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform (BERR):

<https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20090609003228/http://www.berr.gov.uk/files/file40647.pdf>

4. Open Source Project Management manual: <https://www.projectmanagement-training.net/>

5. Асоціація "Енергоефективні міста України"/ Посібник з підготовки проєктів: <https://enecities.org.ua/upload/files/Dodatky.pdf>.

6. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку – режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua/>.

7. Державна митна служба України – режим доступу: <http://www.customs.gov.ua/>.

8. Державна фіскальна служба України – режим доступу: <http://www.sta.gov.ua/>.

9. Міністерство економіки України – режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>.

10. Українська асоціація управління проєктами "UPMA" – режим доступу: <http://upma.kiev.ua/>

Викладач:

Павло СКОТНИЙ

Схвалено на засіданні кафедри економіки та менеджменту
Протокол № 9 від 2 вересня 2021 року

Завідувач кафедри

Богдан КИШАКЕВИЧ